

[Udenrigsministeren.]

af de i traditionen begrundede britiske rettigheder — vil derfor ikke kunne krænke andre landes velerhvervede og traditionelle rettigheder. Vi har da også grund til at tro, at den nye midlertidige ordning ikke vil blive søgt anfægtet fra anden side.

Forhandlingerne med Storbritannien har været langvarige og vanskelige, men jeg mener, at der er grund til at være tilfreds med det resultat, der er opnået, og med, at det ved god vilje på begge sider har været muligt for de to regeringer ad forhandlingsvejen at finde frem til en løsning af dette vigtige spørgsmål. Det har glædet regeringen, at man også på Færøerne har ment, at den foreslåede aftale medfører sådanne forbedringer for det færøske fiskeri, at et betydeligt flertal i lagtinget har kunnet godkende den nye fiskerigrænseordning, som, selv om den ikke til fulde imødekommer det oprindelige færøske krav, dog vil give den færøske befolkning væsentligt udvidede fangstmuligheder.

Jeg skal endelig tilføje, at regeringen, som det vil ses af forslaget, under hensyn til sagens store betydning har fundet det rettest at søge det høje tings udtrykkelige samtykke til den af den nye ordning følgende udvidelse af området for udøvelse af dansk myndighed i henseende til fiskeri.

Med disse bemærkninger skal jeg tillade mig at anbefale det foreliggende forslag til det høje tings velvillige behandling. Skulle det høje ting anse en behandling i udvalg for ønskelig, ville regeringen sætte pris på, om denne kunne blive gennemført hurtigt, da både Danmark, herunder i særdeleshed det færøske hjemmestyre, og Storbritannien er interesseret i aftalens snarlige undertegnelse, således at den nye midlertidige ordning kan træde i kraft.

Statsministeren (H. C. Hansen): Jeg skal tillade mig for det høje folketing at fremsætte forslag til lov om det civile beredskab.

Som de ærede medlemmer sikkert vil erindre, blev der omkring nytår 1956-57 nedsat et regeringsudvalg for civilt beredskab med den opgave at søge de beredskabsmæssige problemer uden for det egentlige militære forsvar og civilforsvar koordineret og på de områder, hvor et arbejde

skulle fremmes, tage det i så henseende fornødne initiativ.

Regeringsudvalget har i den forløbne tid optaget en lang række spørgsmål til behandling, bl. a. spørgsmål i forbindelse med opretholdelse af myndighedernes funktion i en krisesituation, sikring af telekommunikationsnettet og etablering af øget tankkapacitet til beredskabsformål.

Sideløbende hermed foregår der i samarbejde med regeringsudvalget i de enkelte styrelser, i særdeleshed inden for forsynings- og transportområderne, en omfattende beredskabsplanlægning.

Som et led i hele dette arbejde har de bevilgende myndigheder i fjor stillet 16 mill. kr. til rådighed til gennemførelse af beredskabsforanstaltninger.

Ud over disse mere konkrete problemer har regeringsudvalget behandlet spørgsmålet om udarbejdelse af et lovforslag om det civile beredskab.

Der er i lovforslagets bemærkninger gjort rede for, at der dels har været tale om at fastlægge beredskabsplanlægningen på det civile område i fredstid, dels om at forbedre en egentlig fuldmagtslov, som kunne sikre regeringen de beføjelser i en krigstid, som vil være nødvendige, hvis ulykken på ny skulle ramme verden. I det forslag, som jeg i dag har den ære at fremsætte, er den første del, fredstidsproblemerne, behandlet.

Når dette lovforslag fremsættes nu, beror det på, at forslaget må ses i sammenhæng med lovforslaget om det militære forsvars fremtidige organisation. Det har været regeringens hensigt at give det høje folketing anledning til at beskæftige sig med landets beredskabsmæssige problemer i en større sammenhæng.

Selv om der ikke i øjeblikket er tale om at forelægge lovforslag om den tredje sektor inden for det totale beredskab, civilforsvaret, er også dettes forhold draget med ind i diskussionen i bemærkningerne til lovforslagets § 2, stk. 2. Det er i lovforslaget om forsvarets organisation foreslået, at et særligt folketingsudvalg fremover skal følge udviklingen inden for det militære beredskab. Det foreslås i det hermed fremsatte forslags § 2, stk. 2, at dette udvalg skal have en tilsvarende opgave for det civile beredskab, og det siges i bemærkningerne, at

[Statsministeren.]

regeringen på samme måde vil rådføre sig med udvalget om arbejdet inden for civilforsvaret.

Vi må i det hele gøre os klart, at når vi taler om et lands beredskab, må vi tænke ikke alene på den militære sektor, men også på den civile, og denne sidste vil omfatte ikke alene det, vi i daglig tale forstår ved civilforsvaret, men hele den administrative, økonomiske og psykologiske side af beredskabet. Dertil kommer, at det civile beredskab ud over den selvstændige betydning, det har, vil være en forudsætning for, at både værnene og civilforsvaret vil kunne løse deres opgaver.

Det administrative beredskab omfatter den planlægning og de foranstaltninger, der er nødvendige for at sikre opretholdelsen af regeringens funktion og af civiladministrationens funktion i alle led, regeringens forhold til folketinget o. s. v., medens den økonomiske side af beredskabet omfatter alle led af samfundshusholdningen: levnedsmidler, brændsel, transport, produktion, arbejdskraft, kommunikationer o. s. v.

Det psykologiske beredskab er et mindre håndfast begreb. Det omfatter først og fremmest tilrettelæggelsen af hele informationstjenesten, radio og dagblade, og den oplysningsvirksomhed, som vil være af betydning for at øge befolkningens muligheder for at modstå krigens tryk.

Regeringsudvalget nedsatte straks i begyndelsen af 1957 et udvalg med repræsentanter for pressen, radioen og de civile og militære myndigheder med henblik på at skaffe en oversigt over, hvilket behov der herhjemme er for en intensivering af dette planlægningsarbejde, og på hvilken måde en sådan intensivering kan finde sted.

Dette udvalg afgav i januar måned betænkning til regeringsudvalget, og denne betænkning munder ud i et forslag om, at der nedsættes et permanent udvalg til at beskæftige sig med planlægningen af informationstjenesten i krigstid og med koordineringen af den oplysningsvirksomhed, som vil være af betydning for befolkningen. Der skal her tages hensyn til nødvendigheden af at øge befolkningens kendskab til de forhold, som vil blive aktuelle i en krigssituation. Der skal foretages en tilrettelæggelse af dagbladene og radioens bered-

skab; der skal optages en kursusvirksomhed bl. a. for journalister m. v. Udvalgets betænkning vil nu blive behandlet i regeringsudvalget.

Regeringen mener, at det principielle udgangspunkt for den civile beredskabsplanlægning bør være, at de enkelte ministre og dermed de enkelte ministerier har ansvaret for den del af planlægningen, som naturligt må henføres til deres sagsområder, jfr. lovforslagets § 2, stk. 1. Den nødvendige koordination skal efter lovforslaget søges løst med ret beskedne midler ved hjælp af et sekretariat, som herudover skal varetage de opgaver, som ikke naturligt henhører under andre ministeriers område.

Både i Norge og i Sverige er man gået langt videre, idet man har nedsat ret omfattende selvstændige styrelser til varetagelsen af den civile beredskabsplanlægning. Vi mener, at det er afgørende også for arbejdets effektivitet, at man principielt fastholder de enkelte ministeriers ansvar og indskrænker sig til at oprette et snævert koordinerende organ. På den anden side har man ment det rigtigt, at man i loven konstituerer et udvalg med repræsentanter fra de vigtigste styrelser med opgaver inden for det civile beredskab. Tanken er den, at de enkelte styrelser her skal lade sig repræsentere på højt niveau, og at udvalget skal behandle de generelle retningslinjer og principielle spørgsmål og dermed sikre, at de enkelte styrelser arbejder i samme retning og ud fra ensartede forudsætninger.

Det civile beredskabsarbejde kræver bistand fra mange sider, bl. a. de kommunale råd og kommunaladministrationen som helhed, men også fra erhvervene, og det er ikke mindst med henblik på dette arbejde, at lovforslaget fremsættes. Det vil være af afgørende betydning, at folketinget gennem vedtagelsen af en sådan lovgivning giver udtryk for samfundsmagtens interesse i arbejdets gennemførelse.

Bestemmelsen i § 5 om opretholdelsen af minimumslagre af visse varer og produktionsmidler og om foranstaltninger med henblik på en sikring af disse ting svarer ganske til bestemmelser i norsk og svensk lovgivning. Det er et væsentligt led i det civile beredskab, at man har truffet foranstaltninger også på disse områder. Jeg kan i denne forbindelse nævne, at man ved for-

[Statsministeren.]

handling er nået frem til værdifulde resultater med hensyn til sikring af brændselsbeholdninger for el-produktionen, og det siger sig selv, at man i videst muligt omfang vil søge nødvendige foranstaltninger af den art, som § 5 omhandler, gennemført ved overenskomst med de erhverv, der kan komme på tale.

Foranstaltninger af denne art vil kræve økonomiske ofre, og der kan lægges forskellige betragtninger til grund for bedømmelsen af, hvorledes de fornødne økonomiske midler skal tilvejebringes.

Man kan således anføre, at det under de givne vilkår må påhvile alle grene af samfundet, herunder også livsvigtige grene af erhvervslivet, at tage beredskabsmæssige hensyn i betragtning i deres dispositioner. På den anden side er det klart, at varetagelsen af beredskabsmæssige interesser ikke bør kunne føre til forrykkelse af enkeltvirksomheders konkurrencemæssige stilling, og det vil derfor kunne komme på tale, at staten må påtage sig udgifter i forbindelse med beredskabsforanstaltninger inden for den private sektor af samfundslivet.

Som jeg antydede det før, har regeringen i forbindelse med overvejelserne om en lovgivning tillige overvejet, om man i lovforslaget burde optage bestemmelser indeholdende egentlige fuldmagtsbestemmelser med henblik på en krisesituation.

I en række andre lande er der gennemført en fuldmagtslovgivning med henblik på en krigssituation, enten således at regeringen har fået tillagt ret generelle beføjelser, eller således at man i en speciallovgivning har taget stilling til regeringens bemyndigelser på de enkelte områder.

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, har regeringsudvalget anset det for nødvendigt, at der — som led i det almindelige beredskabsarbejde — i hvert fald arbejdes med spørgsmålet om indholdet af en sådan generel fuldmagtslovgivning med henblik på en egentlig krisesituation. Man kan næppe forvente, at det under alle forhold vil være muligt at afvente den tid, som folketingets behandling af formelle lovforslag vil kræve, og de myndigheder, centrale og lokale, som vil have store opgaver i en sådan situation, må i forvejen

have kendskab til, hvad der forventes af dem, på hvilke områder de vil få tillagt ekstraordinær kompetence, og hvilken administrativ opbygning man i det hele må indstille sig på. I overensstemmelse hermed er der til drøftelse i regeringsudvalget udarbejdet et udkast til sådanne fuldmagtsbestemmelser.

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg anbefale forslaget til det høje tings velvillige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

Spørgsmål til ministrene.

Af *Niels Ravn* til landbrugsministeren:

„Mener landbrugsministeren, det fortsat vil være rimeligt at opretholde bekendtgørelse af 23. juni 1958 om forbud mod indførsel af mælkepulver?“

Niels Ravn: Baggrunden for spørgsmålet er den diskussion, der gennem den seneste tid har været om nødvendigheden af at have en vis mængde skummetmælk til rådighed som tilskud til grisene under opvæksten, såfremt kvaliteten af vort bacon skal opretholdes, først og fremmest med hensyn til en tilfredsstillende kødfylde. Der findes en lang række mejerier, først og fremmest konsummælksmejerier og ostemejerier, der ikke er i stand til at levere en sådan mængde skummetmælk. Man har indtil nu kunnet hjælpe sig med de lagre, der har været fra før importforbuddet den 23. juni i fjor. De er nu ved at være opbrugt, og det er det, der danner baggrunden for spørgsmålet.

Det er ikke sandsynligt, at det vil betyde en nedsættelse af svineproduktionen, at man ikke har den nødvendige skummetmælksmængde til rådighed. Man har jo andre udmærkede tilskud end mælkepulver, der kan gå ind som proteinstilskud til svin i stedet for skummetmælk, og dem vil man sikkert benytte, så produktionen vil blive opretholdt, men det, man frygter, er at få grise af ringere kvalitet. Dertil kommer, at dette skummetmælkspulver i en lang række tilfælde indgår i andre erstatnings-

[Niels Ravn.]

fodermidler. Jeg skal bare nævne sådan noget som somælkserstatninger og tilskuds-foder til høns og først og fremmest til kyllinger, der i høj grad har aktualitet i øjeblikket.

Landbrugsministeren (Skytte): Skummetmælkspulver er på bunden liste, og importtilladelse udstedes af statens kornkontor. Når vi i fjor inddrog importtilladelsen, var det af veterinære grunde. Man havde konstateret, at skummetmælkspulver indført her i landet ikke ved en efterprøvning kunne bestå den såkaldte Storckske prøve, hvorfor der kunne være fare for spredning af kvægtuberkulose. Der er ikke, siden importtilladelsen inddroges, fra landbrugets side rettet officiel henvendelse til mig om en genoptagelse af importen. Såfremt en sådan henvendelse kommer, vil jeg foranledige spørgsmålet taget op til ny prøvelse. Jeg er udmærket klar over, at der er en række omstændigheder, der kunne tale for en genoptagelse af importen. Jeg vil dog gerne her indskyde, at spørgsmålet om somælkserstatning hidtil er blevet løst ved dispensationsbestemmelser, men det er ikke sikkert, vi kan blive ved hermed, hvis importforbuddet vedblivende skal bestå. Afgørende for, om importtilladelse igen kan gives, må være, at vi opnår sandsynlighed for, at indførelse af skummetmælkspulver kan ske, uden at der af den grund kommer nye tilfælde af kvægtuberkulose. Herom tror jeg alle vil være helt enige.

Jeg kan altså i dag hverken svare ja eller nej på det ærede medlems spørgsmål, selv om jeg i betragtning af det indførte skummetmælkspulvers værdi for fodring af grise og kalve kunne ønske, at jeg kunne svare nej.

Niels Ravn: Jeg takker den højtærede landbrugsminister for det delvis imødekommande svar. Jeg tror, at de veterinære betæneligheder kan overvindes, såfremt det alene var det, det drejede sig om. For det tilfælde, at ministerens overvejelser imidlertid skulle føre til, at forbuddet hæves, kunne jeg tænke mig at stille det tillægs-spørgsmål: vil importen da blive givet helt fri sådan at forstå, at den vil komme til

at foregå på samme vilkår som tidligere, med andre ord på liberal basis?

Landbrugsministeren (Skytte): Det glæder mig, at det ærede medlem regner med, at de veterinære betæneligheder godt kan overvindes, og jeg vil gerne understrege, at det udelukkende er veterinære betæneligheder, der har foranlediget mig til at standse indførslen. Jeg er godt klar over, at der i visse kredse af landbruget også har været argumenter for standsning, men den er altså sket udelukkende af veterinære grunde.

På det ærede medlems tillægs spørgsmål om, hvorvidt importen, såfremt den igen bliver givet fri, da vil komme til at foregå på samme måde som tidligere, kan jeg svare, at jeg ingen planer har om at ændre dette grundlag.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Den næste sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om ændringer i biografteaterloven.

Valgt blev: *Kolbjørn, Chr. Christiansen, Poul Hansen (Grenå), Aage Knudsen, Th. Mikkelsen, Poul Nilsson, Edel Saunte, Kirsten Gloerfelt-Tarp, Sandau, Helga Pedersen, Henry Christensen, Ladefoged, Anker Lau, Martin, Hanne Budtz, Poul Thomsen og Weikop.*

Den næste sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om udskydelse af revision af lov om statens husholdningsråd.

Valgt blev: *Viola Nørlov, Nina Andersen, Chr. Christiansen, Lund-Jensen, Carl Petersen, Astrid Skjoldbo, Søgaard, Else Zeuthen, J. M. Pedersen, Foged, Henry Hansen, Heick, Peter Larsen, Martin, Erna Sørensen, Gottschalk-Hansen og Niels Ravn.*

Folketingets forhandlinger. (223)

3549

11/3 59: 3. beh. af f. t. l. om bekæmpelse af flyvehavre.

3550

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om bekæmpelse af flyvehavre.

(Anden behandling findes i tidenden sp. 3483).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 144 stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagordenen var:

Anden (sidste) behandling af forslag til folketingsbeslutning angående Danmarks ratifikation af de som led i atomenergisamarbejdet i OEEC oprettede konventioner om sikkerhedskontrol og om etablering af et europæisk selskab for kemisk behandling af bestrålede brændselselementer (Eurochemic), begge undertegnet i Paris den 20. december 1957.

(Første behandling findes i tidenden sp. 2063, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 695).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Sagen sattes til forhandling.

Udvalgets ordfører (Heising): Der foreligger en enstemmig udvalgsbetænkning og indstilling, og til den skal jeg i alt væsentligt henvise. Jeg skal blot gøre nogle korte bemærkninger for at understrege, at det centrale spørgsmål i udvalgets overvejelser har været, om der ved Danmarks tiltrædelse af de forelagte konventioner måske kunne tænkes at være tale om en

begrænset afgivelse af suverænitet, således at grundlovens bestemmelser i § 20 skulle iagttages. I forbindelse hermed står spørgsmålet om de beføjelser, som konventionen om sikkerhedskontrol tillægger de kontrollerende inspektører, og endelig har udvalget beskæftiget sig med et mere afgrænset problem vedrørende forståelsen af art. 13 (a) i protokollen vedrørende den foreslåede internationale domstol.

Om disse problemer har udvalget udformet de i betænkningen nævnte 3 konkrete spørgsmål, og foruden en mundtlig redegørelse, afgivet over for udvalget af den højtærede udenrigsminister og af udenrigsministeriets rådgiver i folkeret, dr. jur. Max Sørensen, har udvalget modtaget en mere detaljeret skriftlig redegørelse, der er optrykt som bilag til betænkningen. At gå i enkeltheder vedrørende disse spørgsmål er der ikke anledning til. Det må være rimeligt at henvise til den i betænkningen optrykte redegørelse, hvori problemerne er behandlet detaljeret og i deres indbyrdes sammenhæng.

Jeg skal da nøjes med at konkludere, at der ikke efter konventionerne bliver tale om institutioner eller inspektører med eksekutive beføjelser i Danmark, men at det bliver vore nationale myndigheder, der skal træffe afgørelse om eventuelle foranstaltninger til gennemførelse af domstolskendelser.

Der er således efter udvalgets opfattelse ikke tale om suverænitetsafgivelse, men om forhold, der ganske kan sammenlignes med allerede afsluttede internationale overenskomster eller konventioner på en række andre områder.

Om den nævnte art. 13 (a) i protokollen vedrørende domstolen vil den højtærede udenrigsminister efter aftale med udvalget fremsætte nogle bemærkninger. Jeg kan da på hele udvalgets vegne anbefale folketinget at vedtage forslaget til folketingsbeslutning.

Helga Pedersen: Jeg er ganske enig med udvalgets ordfører, det ærede medlem hr.